

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 1 września 2009 r.

w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych

(tekst jednolity)

Na podstawie art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sposób pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK

SPOSÓB POBIERANIA PRÓBEK PALIW CIEKŁYCH I BIOPALIW CIEKŁYCH

1. Sposób pobierania próbek ze zbiornika.
 - 1.1. Próbkę pobiera się ręcznie, gdy zawartość zbiornika znajduje się w spoczynku.
 - 1.2. Próbkę należy pobierać w kolejności od lustra cieczy do dna zbiornika, aby uniknąć zaburzeń w niższych poziomach cieczy.
 - 1.3. Próbkę pobiera się przy użyciu odpowiednich przyrządów do pobierania próbek.
 - 1.3.1. Rodzaje przyrządów do pobierania próbek:
 - 1) paliw ciekłych,
 - 2) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek oleju napędowego i biokomponentów,
 - 3) estru stanowiącego samoistne paliwo- określa norma PN-EN ISO 3170.
 - 1.3.2. Rodzaje przyrządów do pobierania próbek:
 - 1) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu,
 - 2) biopaliw ciekłych opartych na bioetanolu, stosowanych w wybranych flotach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym- określa norma PN-A-79527.
 - 1.4. Próbkę pobiera się do odpowiednich pojemników.
 - 1.4.1. Pojemniki przeznaczone na próbki:
 - 1) paliw ciekłych,
 - 2) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek oleju napędowego i biokomponentów,
 - 3) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu,
 - 4) biopaliw ciekłych opartych na bioetanolu, stosowanych w wybranych flotach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym- powinny być metalowe lub szklane, wykonane z materiału niezawierającego ołowiu.
 - 1.4.2. Pojemniki przeznaczone na próbki estru stanowiącego samoistne paliwo powinny być wykonane ze stali nierdzewnej, z tworzyw sztucznych chemicznie obojętnych, np.

politereftalanu etylenu (PET) lub ze szkła, w przypadku badania zawartości zanieczyszczeń stałych.

1.4.3. Pojemniki przeznaczone na próbki powinny:

- 1) mieć pojemność 5 litrów, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4 i 1.4.8, oraz być wyposażone w uszczelki dławikowe lub mieć szczelne połączenia, zdolne do wytrzymania wewnętrznych ciśnień, powstających podczas normalnej ich eksploatacji,
- 2) mieć zamocowanie, umożliwiające ich zaplombowanie.

1.4.4. Pojemniki przeznaczone na próbki do badania prężności par powinny mieć pojemność 1 litra. Pojemnik powinien być wypełniony próbką w 70-80 procentach.

1.4.5. W przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu, pojemniki przeznaczone na próbki powinny być schłodzone. Na ściankach naczyń nie może być kondensatu pary wodnej.

1.4.6. Pojemniki przeznaczone na próbki nie mogą być zabezpieczane przed korozją środkami wytworzonymi na bazie produktu naftowego.

1.4.7. Zamknięcie pojemników przeznaczonych na próbki składa się z nakrętki z dopasowaną podkładką odporną na działanie pobieranego paliwa. Podkładki te nie mogą być wykonane z korka lub gumy.

1.4.8. Pojemniki przeznaczone na próbki do badania zawartości zanieczyszczeń w olejach napędowych, zanieczyszczeń stałych w biopaliwach ciekłych stanowiących mieszkankę oleju napędowego i biokomponentów oraz zanieczyszczeń stałych w estrze stanowiącym samoistne paliwo powinny być wykonane ze szkła oraz mieć pojemność 1 litra. Pojemnik wypełnia się próbką do 80-85 procent objętości.

1.4.9. Pojemniki, o których mowa w pkt 1.4.8, powinny być z ciemnego, brązowego szkła lub znajdować się w osłonie chroniącej próbkę przed oddziaływaniem światła podczas transportu oraz magazynowania.

1.5. Przyrządy do pobierania próbek oraz pojemniki przeznaczone na próbki powinny być wykonane z materiałów chemicznie obojętnych dla pobieranego paliwa.

1.6. Pojemnik przeznaczony na próbkę należy:

- 1) napełnić maksymalnie 4 litrami paliwa, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4 i 1.4.8;
- 2) po napełnieniu paliwem natychmiast zamknąć, stosując zamknięcie zapewniające niezmiennosc parametrów jakościowych próbki.

1.7. Szczelność zamkniętego pojemnika przeznaczonego na próbkę należy sprawdzić, odwracając go do góry dnem i trzymając w tej pozycji przez 30 sekund. Jeżeli zaobserwuje się wyciek paliwa, należy wymienić zamknięcie pojemnika na nowe i ponownie sprawdzić jego szczelność.

1.7.1. W przypadku gdy wyciek paliwa nie ustaje, należy ponownie pobrać próbkę, używając nowego pojemnika wraz z nowym zamknięciem i przeprowadzić ocenę szczelności tego pojemnika i zamknięcia.

1.8. Sposób postępowania przy pobieraniu próbek, postępowanie z próbkami oraz wymagania dotyczące bezpieczeństwa w tym zakresie określa norma PN-EN ISO 3170.

2. Sposób pobierania próbek z urządzenia służącego do dystrybucji, zwanego dalej "odmierzaczem".

2.1. Końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza należy dokładnie oczyścić za pomocą czystej, bawełnianej szmatki.

2.2. Końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza, a w przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu także przystawkę do pobierania próbek, należy przepłukać co najmniej 4 litrami pobieranego paliwa. Paliwo to należy zlewać do przygotowanego pojemnika.

- 2.2.1. Przystawka do pobierania próbek powinna być:
- 1) wyposażona w przewód powietrzny, umożliwiający dopływ powietrza do czujnika urządzenia odcinającego dopływ paliwa, lub
 - 2) luźno dopasowana, umożliwiając dopływ powietrza - przez szczeliny między końcówką przewodu wlewowego odmierzacza a przystawką do pobierania tych próbek - do czujnika urządzenia odcinającego dopływ paliwa;
 - 3) wykonana z materiału przewodzącego elektryczność i niepowodującego iskrzenia.
- 2.3. Odpowiednią liczbę pojemników przeznaczonych na próbki należy ustawić obok odmierzacza, z którego będą pobierane próbki.
- 2.4. Pojemniki przeznaczone na próbki powinny spełniać wymagania określone w pkt 1.4-1.4.9 i 1.5.
- 2.5. Przed rozpoczęciem pobierania próbek należy zapisać wskazania licznika paliwa na odmierzaczu.
- 2.6. W przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu, w pojemniku przeznaczonym na próbkę należy umieścić, w pozycji pionowej, przystawkę do pobierania próbek w taki sposób, aby sięgała dna pojemnika.
- 2.7. Do pojemnika przeznaczonego na próbkę, a w przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu do przystawki do pobierania próbek umieszczonej w pojemniku przeznaczonym na próbkę, należy wprowadzić końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza.
- 2.7.1. Jeżeli stosuje się przystawkę do pobierania próbek wyposażoną w przewód powietrzny, należy upewnić się, że jest on połączony z czujnikiem urządzenia odcinającego dopływ paliwa.
- 2.8. Należy uruchomić mechanizm pompujący paliwo.
- 2.8.1. Jeżeli stosuje się przystawkę do pobierania próbek luźno dopasowaną, należy zachować takie natężenie przepływu paliwa, aby zapobiec jego rozlewaniu, gdy wystąpi turbulencja w jego przepływie.
- 2.8.2. Jeżeli urządzenie odcinające dopływ paliwa jest wyłączone, należy zwrócić uwagę, aby nie przepełnić pojemnika przeznaczonego na próbkę.
- 2.9. Pojemnik przeznaczony na próbkę należy:
- 1) napełnić maksymalnie 4 litrami paliwa, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4 i 1.4.8;
 - 2) po napełnieniu paliwem natychmiast zamknąć, stosując zamknięcie zapewniające niezmienną jakość parametrów jakościowych próbek.
- 2.9.1. W zakresie sprawdzania szczelności zamkniętego pojemnika przeznaczonego na próbkę stosuje się wymagania określone w pkt 1.7 i 1.7.1.
- 2.10. Szczegółowy sposób postępowania przy pobieraniu próbek, postępowanie z próbkami oraz wymagania bezpieczeństwa określa norma PN-EN 14275.